

Punct de vedere privind propunerile de modificare a Statutului de organizare și funcționare a Cultului Baptist – Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste din România

Stimate frate președinte Viorel Iuga,

Stimați frați din Consiliul Uniunii Baptiste,

Mai întâi, vă mulțumesc pentru efortul depus de Comisia de Modificare a Statutului și de Consiliul Uniunii pentru elaborarea propunerilor de modificare a textului Statului, H.G. 58/2008. Spun acest lucru realizând complexitatea producerii unui text de statut care presupune o transpunere a specificului doctrinar într-o structură de organizare și funcționare care să exprime fidelitate doctrinară, să țină cont de istoria și practicilor ecleziale ale bisericilor baptiste din România, cât și să fie în acord cu normele juridice actuale.

Chiar dacă, mesajul fratelui președinte în momentul transmiterii modificărilor aduse la textul statutului spunea “că au mai fost și vor mai fi unele doleanțe, dar nu am mai putut lua în discuție aspecte noi, nediscutate până acum”, în baza principiului libertății susținut chiar de prezentul statut, a modelului congregațional specific baptiștilor care pune deciziile majore ale bisericii în seama adunării, cât și a transparenței instituționale și nevoia de dezbatere în vederea adoptării unor documente fundamentale, îndrăznesc să trimit un punct de vedere cu privire la modificările aduse textului Statutului. În acest sens nimeni nu poate prezuma, așa cum rezultă din comunicarea fratelui președinte (“Dacă mai aveți dorințe și propuneri, ele vor fi luate în considerare de o eventuală noua comisie pentru revizuirea Statutului”), că forma actuală este cea finală care nu poate suferi modificări și discuții ulterioare, chiar în Congres, care este singurul organism abilitat de Statut, potrivit art. 103 i), să aprobe modificărilor și completărilor statutului. În sens strict al textului Statutului, Consiliului Uniunii nu are atribuții privitoare la Statut, decât în urma unei delegării exprese din partea Conferinței Naționale sau a Congresului (art. 93 (2) x).

În consecință, vă spun atenției un alt punct de vedere cu privire la unele modificări, cât și o scurtă expunere de motive pentru propunerile făcute.

1) Privitor la introducerea standardului doctrinar ca și reper în evaluare și asociere, acesta apare sub diferite formulări, ca de exemplu art. 9 (1) “în urma constatării îndeplinirii condițiilor legale, **precum și a celor doctrinare**” și în art. 18 (2) **în conformitate cu Mărturisirea de Credință a Cultului Baptist**, care ar putea să inducă ideea unui standard doctrinar dublu, și prin consecință să creeze confuzie și divergențe. Propun în textele în care se face referire la aspectul doctrinar și nu în textele în care se face referire la documentul de afirmare doctrinară, adică Mărturisirea de Credință, să fie trecut **doctrinar sau doctrina baptistă**. În acest sens se oferă un spațiu doctrinar suficient pentru diferitele nuanțe doctrinare, având în vedere că Mărturisirea de Credință a Cultului Baptist nu a trecut printr-un proces de evaluare și actualizare.

2) Privitor la structura organizatorică a Cultului Baptist, având în vedere ultimele dispute avute de organele de stat cu Institutul Teologic Baptist de la București, propun următoarea formulare care să evidențieze mai clar apartenența cultică:

Art. 3 (3) Structura organizatorică a Cultului Creștin Baptist din România este următoarea: a) bisericile locale; b) comunitățile teritoriale; c) Convenția Baptistă Maghiară și d) Uniunea Baptistă, fiecare având personalitate juridică, cu drepturile ce derivă din această calitate. **Sunt părți componente în structura Cultului Baptist din Romania și Institutul Teologic Baptist din București, Universitatea Emanuel Oradea și alte unități de învățământ.**

(4) Cultul Creștin Baptist din România și părțile sale componente sunt persoane juridice **de drept privat și utilitate publică**.

3) Potrivit la articolul 5 alin. 3 înțeleg că vechiul text se înlocuiește total, astfel că articolul 5, potrivit textului aprobat în Consiliul Uniunii, va avea următoarea formulare:

Art. 5. – (1) Cultul Creștin Baptist din România este liber și autonom față de stat, independent față de orice altă persoană fizică sau juridică de drept public ori privat.

(2) Libertatea și autonomia Cultului Creștin Baptist se manifestă și prin dreptul său exclusiv de a-și stabili doctrina și preceptele religioase proprii, normele interne de organizare și funcționare; dreptul exclusiv de a înființa/desființa unități de cult;

dreptul de a-și alege reprezentanții în conducerea structurilor din cadrul cultului, fără amestec din partea statului; dreptul de a avea o jurisdicție duhovnicească proprie.

(3) Autonomia Cultului Creștin Baptist, se manifesta și prin faptul ca acesta, din motive doctrinare, susține sacralitatea vieții de la concepție la deces și sacralitatea familiei. Familia se întemeiază pe legământul căsătoriei liber consimțit doar între un bărbat și o femeie, pe egalitatea acestora, pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

(4) În acord cu prevederile constituționale și ale Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, statul român promovează sprijinul acordat Cultului Creștin Baptist din România de către membrii și aparținătorii săi, prin deduceri din impozitul pe venit pentru sumele contribuite, și încurajează sponsorizările către cult, potrivit legii.

4) Privitor la eliminarea art 16 alin. (3) care avea în vedere consemnarea în registru de membri a membrilor bisericii filiale, aspect foarte important în lumina art. 11 (1) și (2), cât și fără o mențiune expresă a acestui aspect în secțiunea a 6-a, situația înregistrării membrilor bisericii filiale rămâne neclară. În lumina modificărilor făcute înțeleg că se conferă o anumită autonomie organizatorică și funcțională bisericii filială, și de aceea propun să existe un registru de membri ai bisericii filială.

Art. 39 (2) **Membrii și aparținătorii bisericii filiale sunt înscrși în registrele bisericii filiale. Secretarul bisericii cu personalitate juridică urmărește evidențierea corectă făcută în registrele de membri și aparținători ai bisericii filială.** Membrii bisericii filiale se bucură de aceleași drepturi și obligații precum membrii unei biserici cu personalitate juridică și le exercită în îndeplinirea menirii bisericii filiale.

5) Extinderea numărului actelor considerate de Cultul Baptist ca „acte de cult”, așa cum sunt menționate în art. 20 alin. (2), ridică întrebări în lumina specificului nostru doctrinar, cât și poate avea consecințe legale serioase. Potrivit legii toate aceste acte de

cult trebuie să fie realizate de personalul cultic autorizat, adică de slujitori ordinați sau consacrați, în caz contrar se intră sub incidența *legii penale* (conform art. 23 alin 4 din Legea nr. 489/2006). Mai mult, unele din aceste acte de cult nu au o justificare solidă doctrinară baptistă, ca de exemplu binecuvantarea copiilor și mormântarea, ci mai degrabă se bazează pe principiul similitudinii dintre slujba de preot și slujba de pastor. Ca de exemplu, dacă într-o localitate un conducător de adunare sau alt slujitor neordinat, în lipsa unui slujitor ordinar, conduce serviciul de mormântare se află în situația comiterii unei fapte de natură penală. În lumina specificului doctrinar, pentru noi bapțiștii binecuvantarea copiilor nu este echivalentă cu botezul copiilor, iar pe de altă parte nu credem în cultul morților.

Propun revenirea la vechea formulare a acestui articol, adică:

Art. 20 (2) În cadrul Cultului Creștin Baptist din România atribuțiile similare slujbei de preot în sensul Legii nr. 489/2006 sunt considerate numai actele de cult: botezul, administrarea Cinei Domnului în cadrul serviciului divin public, cununia religioasă și ordinarea slujitorilor.

6) În vederea ordinării și recunoașterea ordinării unor slujitori din diaspora propun ca la articolul 22 să fie adugat următorul text:

Art. 22 (4) În vederea recunoașterii calității de slujitor ordinar în Cultul Creștin Baptist din România, Bisericile Baptiste din Române din diaspora vor respecta prevederile art. 21 (1) și art. 22.

(5) Recunoașterea calității de slujitor duhovnicesc a unui credincios, român sau străin, care a fost ordinar în biserici sau misiuni creștine din străinătate, se face în urma votului bisericii locale din România cu respectarea prezentului Statut, cât și în urma examinării de comitetul comunității.

7) Formularea existentă în Statut la art. 32 alin. (7) produce confuzie. Potrivit prezentului Statut slujitorii duhovnicesci sunt toți acei slujitori care au fost ordinați (pastori și prezbiteri) sau consacrați la nivelul bisericii locale. Deci, fie statutul are în vedere că unui slujitor din biserică îi este conferit rolul de prezbiter, iar atunci formularea ar putea fi „unuia dintre slujitorii bisericii rolul de prezbiter”, fie se referă la faptul că

unui slujitor duhovnicesc îi este conferit dreptul de conducere, și implicit, cel de reprezentare. Propun următoarea formulare:

Art. 22 (7) Biserica locală care nu are păstor poate încredința **temporar** unuia dintre slujitorii **bisericii** rolul de presbiter al bisericii cu votul a trei pătrimi din numărul membrilor cu drept de vot prezenți în adunarea generală.

8) Privitor la componența consiliului păstorilor propun următoarea formulare:

Art. 28 (2) Bisericile care au mai mulți păstori angajați sau care au încredințat responsabilitatea de presbiter și altor slujitori duhovnicești, **ordinați și/sau consacrați**, pot organiza consiliul păstorilor (presbiterilor). Biserica stabilește prin hotărârea adunării generale atribuțiile consiliului păstorilor (presbiterilor) și responsabilitățile fiecărui păstor sau slujitor duhovnicesc cu rol de presbiter.

9) Privitor la articolul 47 alin. (3) privind bunurile sacre ale bisericii propun eliminarea avizului Comunității bazat pe următoarele considerente:

a) Cerința cu privire la avizul comunității teritoriale constituie o limitare a exercitării dreptului de proprietate, cu referire în speță la dispoziție un element definitoriu al dreptului de proprietate, conform C.Civ. art. 555-556. O limitare a dreptului de proprietate nu poate fi făcută decât în condițiile legii. Este adevărat că art. 27 din Legea 489/2006 permite anumite reglementări proprii privind dispoziția asupra bunurilor sacre, dar atât stabilirea bunurilor sacre, cât și în context, înstrăinarea acestora se va face “în conformitate cu tradiția și practicile fiecărui cult”, adică trebuie să ținem cont de specificul doctrinar al cultului. Presupun că introducerea avizului Comunității este inspirată din alte tradiții și organizari confesionale, susținători ai un sistem ierarhic, mai precis HG 53/2008, care nu are de-a face cu specificul Cultului Baptist.

b) Constituie o limitare a autonomiei bisericii locale și imixiune în deciziile bisericii locale, autonomie care este precizată în art.1 c), cât și o denaturare a principiului asocierii, precizat în art.1 b). Conform principiului asocierii aceasta se realizează pentru scopuri doctrinare și misionare, și nu se are în vedere scopuri pecuniare, adică un interes

financiar și material. Potrivit prevederilor articolul 31 alin. 2) este dreptul exclusiv al adunării generale să decida asupra achiziționării și înstrăinării bunurilor imobile.

c) Constituie o încălcare și imixțiune în dreptul proprietății private. Potrivit art. 3 alin. 4 “partile componente ale Cultului sunt persoane juridice de drept privat, dar de utilitate publică”. Astfel, locul de cult are o utilitate publică, dar este o proprietate privată, iar dreptul la proprietate privată așa cum este menționat în art. 44 din Constituție este garantat și protejat.

d) Dacă, prin acest articol se încercă limitarea ieșirea bisericilor baptiste din Cult, această constrângere mascată contravine drepturilor și libertăților individuale, în sensul că fiecare persoană sau grup de persoane poate să-și schimbe convingerile religioase. A se vedea Convenția Europeană a Drepturilor Omului și alte documente internaționale, cât și Legea nr. 489/2006 – art. 1,2.

e) Modul în care articolul este formulat conduce la ideea că pentru „înstrăinare lor”, adică toate bunurile sacre enunțate în alin.1, trebuie să existe avizul Comunității, adică și pentru bunurile mobile. De exemplu, dacă o biserică dorește să vândă microbuzul pe care îl are în proprietate nu este suficient să fie votat în adunarea generală, ci trebuie luat avizul de la Comunitate. Chiar și echipamentele de sunet folosite în închinare nu pot fi vândute fără avizul Comunității. Astfel, Comunitatea, indirect, va exercita un control asupra tuturor bunurilor bisericii.

f) Consider că vechea formulare respectă dreptul de proprietate și autonomia bisericii locale, având în sine o „limitare” destul de puternică, și anume „cu acordul adunării generale, stabilit cu o treime din numărul membrilor bisericii locale”, și nu din numărul membrilor prezenți la Adunarea generală. Această precizare poate avea o forță coercitivă mult mai mare decât avizul Comunității, dar și conferă dreptul bisericii de a decide conform propriilor planuri.

Propun următoarea formulare:

Art. 47 (3) Înstrăinarea sau **cesionarea** lor poate avea loc numai cu acordul adunării generale, **convocată special pentru acest scop, cu votul** a trei pătrimi din numărul membrilor bisericii locale. Lăcașurile de cult considerate de Cultul Creștin Baptist din România ca fiind de valoare istorică nu pot fi demolate sau înstrăinate fără acordul Consiliului Uniunii Baptiste.

10) Privitor la statutul și funcționalitatea Institutului Teologic Baptist din București, pe lângă articolele existente propun următoarele modificări:

Art. 93. f) analizează periodic, îndrumă și controlează activitatea spiritual-doctrinară a Institutului Teologic Baptist din București **prin intermediul Bordului pe care îl validează pentru o perioadă de 4 ani.**

Propun introducerea unui articol suplimentar cu privire la Institutul Teologic Baptist de la București care să pună în evidență mult mai bine persoana juridică a ITBB, rolul Bordului, aspecte legate de patrimoniu:

Art. 108 (1) Institutul Teologic Baptist din Bucuresti este o instituție de învățământ superior aparținând Cultului Creștin Baptist din România, fiind succesorul de drept al Seminarului Teologic Baptist București înființat în 1921 de către Cultul Crestin Baptist din Romania.

(2) Institutul Teologic Baptist din Bucuresti se organizează și funcționează ca persoană juridică distinctă, sub supravegherea și controlul UBR, potrivit prevederilor prezentului Statut si a legislației din domeniul educației.

(3) Bordul Institutului se constituie potrivit Regulamentul de Organizare și Funcționare al ITBB și al Cartei ITBB și exercită rol de evaluare, îndrumare și control periodic asupra activității spiritual-doctrinară și administrativ-financiară a Institutului Teologic Baptist din București din partea Consiliului Uniunii, a Cultului Creștin Baptist din Romania (CCBR).

(4) Institutul Teologic Baptist din Bucuresti deține și dispune de patrimoniu propriu, potrivit legii, având proprietate exclusivă asupra tuturor bunurilor mobile și imobile, a valorilor materiale și bănești aflate în patrimoniul său și dobândite sau obținute prin orice moduri ori mijloace licite. Bunurile sacre ale Institutului se află sub protecția Legii nr. 489/2006, în sensul că sunt imprescriptibile și insesizabile.

(5) Înstrăinarea bunurilor imobile ale Institutului se face prin hotărârea Bordului Institutului cu votul a cel puțin trei pătrimi din numărul membrilor acestuia și cu acordul scris al Consiliului Uniunii Baptiste. În

cazul intreruperii sau încetării activității, patrimoniul Institutului Teologic Baptist din București trece în proprietatea Uniunii Bisericilor Baptiste potrivit autonomiei cultelor religioase.

Art. 109 (1) Universitatea „Emanuel” din Oradea funcționează (se continuă cu textul articolului).....

În încheiere doresc să menționez faptul că prezentul material reprezintă un punct de vedere personal, formulat liber de orice ingerință, decât aceea a experienței de pastor, președinte de comunitate și profesor de drept și administrație bisericească, pur și simplu în urma citirii textului statutului, fiind motivat de dorința de a găsi, prin dialogul purtat într-o atitudine de dragoste creștină, cea mai bună formă de organizare pentru bisericile baptiste din România.

Vă mulțumesc pentru amabilitatea de a citi acest material și mi-aș dori ca înaintea votării Statutului în Congres aceste propuneri, și altele care poate au fost făcute, să poată fi pus în discuție în cadrul Comisiei, Consiliului Uniunii sau în plenul Congresului.

Daniel Fodorean

Lector universitar – Drept și Administrație Bisericească